

ĐỀ CHÍNH THỨC
(Đề KT có 02 trang)

I. Đọc hiểu : (4.0 điểm)
Đọc văn bản sau

MẸ VÀ QUẢ

*Những mùa quả mẹ tôi hái được
Mẹ vẫn trông vào tay mẹ vun trồng
Những mùa quả lặn rồi lại mọc
Như mặt trời, khi như mặt trăng.*

*Lũ chúng tôi từ tay mẹ lớn lên
Còn những bí và bầu thì lớn xuống
Chúng mang dáng giọt mồ hôi mặn
Rỏ xuống lòng thâm lặng mẹ tôi.*

*Và chúng tôi, một thứ quả trên đời
Bảy mươi tuổi mẹ mong chờ được hái
Tôi hoảng sợ ngày bàn tay mẹ mỏi
Mình vẫn còn một thứ quả non xanh.*

(Nguyễn Khoa Điềm¹, *Mẹ và quả*, NXB Giáo dục Việt Nam 1982, trang 88-89)

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1: (0.5 điểm)

Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản.

Câu 2: (0.5 điểm)

Trong văn bản, tác giả đã sử dụng hình ảnh nào để nói về sự vất vả của người mẹ?

Câu 3: (1.0 điểm)

Em hiểu thế nào về ý nghĩa của hai câu thơ:

*“Lũ chúng tôi từ tay mẹ lớn lên
Còn những bí và bầu thì lớn xuống”?*

Câu 4: (1.0 điểm)

Chỉ ra lỗi từ Hán Việt trong câu sau, phân tích lỗi và sửa lại cho đúng.

Chúng em được nhà trường tổ chức cho đi thăm quan khu di tích lịch sử.

Câu 5: (1.0 điểm)

Từ tâm trạng của người con trong văn bản, em rút ra bài học gì về cách ứng xử với cha mẹ?

¹ Nguyễn Khoa Điềm sinh năm 1943 tại thôn Ưu Điềm, xã Phong Hòa, huyện Phong Điền, tỉnh Thừa Thiên Huế. Ông là thế hệ nhà thơ trẻ trưởng thành trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước. Thơ ông giàu chất chính luận và trí tuệ, suy tư, xúc cảm dồn nén. Ông đã được tặng Giải thưởng Nhà nước về văn học nghệ thuật. Hiện ông nghỉ hưu và sống tại Huế.

II. Viết: (6.0 điểm)

Viết văn nghị luận (khoảng 600 chữ) phân tích, đánh giá về nội dung và nghệ thuật của bài thơ “*Mẹ và quả*” – Nguyễn Khoa Điềm.

.....*Hết*.....

ĐÁP ÁN CHÍNH THỨC
(Đáp án có 02 trang)

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	4.0
	1	Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản. Phương thức biểu đạt chính: Biểu cảm (kết hợp miêu tả).	0.5
	2	Trong văn bản, tác giả đã sử dụng hình ảnh nào để nói về sự vất vả của người mẹ? Hình ảnh thể hiện sự vất vả của mẹ: “giọt mồ hôi mặn / rỏ xuống lòng thầm lặng mẹ tôi”.	0.5
	3	Em hiểu thế nào về ý nghĩa của hai câu thơ: “Lũ chúng tôi từ tay mẹ lớn lên Còn những bí và bầu thì lớn xuống”? Hai câu thơ thể hiện: - Con cái lớn lên nhờ sự chăm sóc, nuôi dưỡng của mẹ. - Những quả bí, quả bầu lớn xuống từ giàn giống như kết quả của công sức lao động của mẹ.	1.0
	4	Chỉ ra lỗi từ Hán Việt trong câu sau, phân tích lỗi và sửa lại cho đúng. <i>Chúng em được nhà trường tổ chức cho đi thăm quan khu di tích lịch sử.</i> • Lỗi: hình thức ngữ âm. • Sai: thăm quan • Đúng: tham quan Sửa: → <i>Chúng em được nhà trường tổ chức cho đi tham quan khu di tích lịch sử.</i>	1.0
	5	Từ tâm trạng của người con trong văn bản, em rút ra bài học gì về cách ứng xử với cha mẹ? Bài học: - Phải biết yêu thương, kính trọng và chăm sóc cha mẹ. - Không làm cha mẹ buồn. - Sống tốt để không phụ công nuôi dưỡng của cha mẹ.	1.0
II		VIẾT	6.0

	<i>a. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận</i> Mở đầu nêu được vấn đề; Nội dung chính triển khai được vấn đề; Kết thúc khái quát được vấn đề.	0.5
	<i>b. Xác định đúng yêu cầu của đề.</i> Văn bản nghị luận về phân tích và đánh giá nội dung, nghệ thuật của đoạn thơ trên, từ đó làm rõ tình cảm của tác giả đối với người mẹ.	0.5
	<i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các nội dung:</i> HS có thể trình bày bài viết theo nhiều cách trên cơ sở đảm bảo những yêu cầu sau: Mở bài • Giới thiệu khái quát về tình mẹ trong thơ ca. • Dẫn vào đoạn thơ: đoạn thơ thể hiện tình yêu thương, sự biết ơn và nỗi lo lắng của người con đối với mẹ. Thân bài ○ Hình ảnh người mẹ tảo tần, vất vả - Hình ảnh “vun trồng”, “hái quả” gợi công việc lao động chăm chỉ của mẹ. - “Giọt mồ hôi mặn” thể hiện sự vất vả, hi sinh thầm lặng. - Mẹ là người nuôi dưỡng, chăm sóc và dành cả cuộc đời cho con cái. ○ Hình ảnh ẩn dụ về “quả” - “Quả” vừa là hoa trái trong vườn, vừa là ẩn dụ cho những người con. - Câu thơ: “chúng tôi, một thứ quả trên đời” : con cái là thành quả của tình yêu và công sức mẹ. ○ Tâm trạng của người con - “Tôi hoảng sợ ngày bàn tay mẹ mỏi” : nỗi lo khi mẹ già yếu. - “mình vẫn còn một thứ quả non xanh” : người con tự thấy mình chưa trưởng thành, chưa đền đáp được công lao của mẹ. ○ Nghệ thuật - Sử dụng hình ảnh ẩn dụ “quả” rất giàu ý nghĩa. - So sánh: “như mặt trời, khi như mặt trăng”. - Ngôn ngữ giản dị, giàu cảm xúc, mang tính biểu cảm cao. Kết bài • Khẳng định ý nghĩa của đoạn thơ: ca ngợi tình mẹ sâu nặng và sự hi sinh thầm lặng của mẹ. • Gợi nhắc mỗi người cần biết yêu thương, kính trọng và đền đáp công ơn cha mẹ.	4.0

	<i>d. Viết bài nghị luận đảm bảo các yêu cầu sau:</i> Hướng dẫn chấm: - Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 4,0 điểm. - Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 3,0 điểm – 3,75 điểm. - Phân tích chung chung, sơ sài: 2,25 điểm – 2,75 điểm. - Phân tích thiếu nhiều ý: 1,25 điểm – 1,75 điểm	
	<i>d. Chính tả, từ ngữ, ngữ pháp</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.	0.5
	<i>e. Sáng tạo:</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ. Có thể sử dụng phương tiện phi ngôn ngữ để hỗ trợ nội dung thuyết minh.	0.5